

Maritiem Masterplan voor een toekomstgerichte Maritieme Sector

MARITIEM
MASTERPLAN
NET ZERO 2030

De maritieme sector is enorm breed: van havens tot offshore, van visserij tot zee- en binnenvaart en van kennisinstituten tot dienstverlening. Maar de sector heeft één gemeenschappelijke deler: schepen. Deze zijn essentieel voor transport, voedselproductie, kustbescherming en defensie. Daarnaast spelen ze een fundamentele rol in de opwekking van hernieuwbare energie op zee.

Het Maritiem Masterplan richt zich op de **ontwikkeling, bouw** en het **gebruik** van klimaatneutrale schepen. Door daar nu in te investeren, kan Nederland de kloof tussen R&D en brede marktposchaling overbruggen en haar internationale concurrentiepositie in de vier strategische eindmarkten kust- en binnenvaart, natte waterbouw, offshore wind en maritieme veiligheid versterken en uitbouwen.

Het Maritiem Masterplan beoogt daarvoor 40 betrouwbare en concurrerende klimaatneutrale demonstratieschepen te ontwikkelen, bouwen en gebruiken. Daarmee kickstart het plan de **energietransitie** van de maritieme sector in Nederland, geeft het een boost aan de Nederlandse **economie** en investeert het in de **maritieme autonomie** van Nederland en Europa.

Wat levert het Maritiem Masterplan op?

ENERGIETRANSITIE

De internationale scheepvaart (zee- en binnenvaart) is verantwoordelijk voor 3% van de mondiale uitstoot van broeikasgassen, waaronder CO₂, en is daarmee een van de snelst groeiende oorzaken van CO₂-uitstoot die bijdraagt aan klimaatverandering. De internationale scheepvaart veroorzaakt een uitstoot van 1076 miljoen ton CO₂ op jaarbasis. Als de scheepvaart een land was, zou het de op vier na grootste vervuiler ter wereld zijn. Om de klimaatdoelstellingen te halen en onze planeet leefbaar te houden moet de uitstoot, ook van de scheepvaart, drastisch worden teruggebracht.

In cijfers:

Het Maritiem Masterplan draagt zorg voor het terugdringen van 230 megaton CO₂ tot 2050 en daarmee aan een gezondere leefomgeving voor iedereen.

AUTONOMIE

Nederland heeft een sterke nationale maritieme sector nodig om de eigen publieke belangen te kunnen waarborgen: een betrouwbare (klimaatneutrale) energievoorziening, transport, kustverdediging en defensie, zeker in tijden van oplopende geopolitieke spanningen. Als lid van de Europese Unie moet Nederland een bijdrage leveren aan de Europese strategische autonomie. Om hieraan te kunnen voldoen is het essentieel om zelf de kennis en kunde te hebben om klimaatneutrale schepen te ontwikkelen, bouwen en gebruiken. Zeker ook om niet afhankelijk te zijn van landen buiten Europa.

ECONOMIE

Internationaal staat de maritieme energietransitie nog in de kinderschoenen. Dankzij haar toonaangevend maritiem ecosysteem heeft Nederland een uitstekende uitgangspositie om koploper te worden in deze transitie. Daarmee winnen we marktaandeel in vier veelbelovende waardeketens:

- kust- en binnenvaart;
- natte waterbouw;
- offshore wind;
- maritieme veiligheid.

In cijfers:

Volgens economische analyses levert het Maritiem Masterplan een extra toegevoegde waarde van 33 tot 40 miljard euro tot 2050. Het aantal in Nederland gebouwde schepen verdubbelt in diezelfde periode van circa 80 naar ongeveer 160 schepen per jaar.

Hoe bereikt het Maritiem Masterplan dit?

VEERTIG DEMONSTRATIESCHEPEN

Het plan richt zich op de ontwikkeling, de bouw en de ingebruikname van veertig demonstratieschepen die varen op de alternatieve brandstoffen waterstof, methanol en LNG met carbon capture. Deze schepen worden in gebruik genomen in de kust- en binnenvaart, natte waterbouw, offshore wind en maritieme veiligheid.

DIGITAAL PLATFORM

Een digitaal platform waarop data wordt gedeeld en opgeslagen, ondersteunt de drie processen van **ontwikkeling, bouw en ingebruikname** van de schepen. Dit platform zorgt ervoor dat ketenpartners niet steeds weer vanaf nul hoeven te beginnen en maakt goede samenwerking mogelijk. Opgedane kennis en kunde wordt continue geüpdatet op het platform. Hierdoor ontstaat een cyclisch innovatieproces, wat een efficiëntieslag mogelijk maakt.

In cijfers:

Het gebruik van het digitaal platform zorgt voor een besparing van 80% in engineering uren, waardoor de doorlooptijd van ontwikkeling met 50% wordt verkort. Hierdoor zal op den duur de kostprijs van de schepen dalen. Dit versterkt de internationale concurrentiepositie van de Nederlandse maritieme maakindustrie.

HUMAN CAPITAL PROGRAMMA

Tijdens de **ontwikkeling, bouw en ingebruikname** van de demonstratieschepen beoogt het Human Capital Programma het potentieel en de arbeidsproductiviteit van de maritieme beroepsbevolking te verhogen. De digitale vaardigheden in de sector worden versterkt door gebruik van het platform. Werknemers worden bijgeschoold en ontwikkelen hun kennis rondom klimaatneutrale scheepvaart. Ook worden mensen optimaal voorbereid op de arbeidsmarkt van de toekomst door gerichte onderzoeken naar nieuwe werk- en managementprocessen en leven-lang-ontwikkelen.

In cijfers:

Zonder interventie is de verwachting dat het aantal studenten binnen het maritiem onderwijs over 10 jaar gedaald is met ongeveer 13%. Dit betreft zowel de ontwerp- en maakindustrie als de operationele beroepen aan boord. Als het maritiem onderwijs niet wordt gestimuleerd, is de verwachting dat er in 2030 een arbeidstekort is van ca. 6.000 mensen in de maritieme arbeidsmarkt.

De investering in het Maritiem Masterplan

Om de toegevoegde waarde van 33 tot 40 miljard Euro te realiseren, bedraagt de investering 1,2 miljard Euro. Hiervan zal ongeveer 926 miljoen Euro door publieke en private partners worden gefinancierd. Voor de laatste 255 miljoen Euro wordt een bijdrage gevraagd uit het Nationaal Groeifonds. Deze bijdrage wordt gevraagd vanwege:

1. Klimaatneutrale energiesystemen zijn complexer dan de huidige systemen en nog niet betrouwbaar genoeg.
2. Schepen zijn uniek en vaak te groot en duur om eerst een prototype te bouwen om innovaties te testen. Informatiedeling is niet efficiënt genoeg en het samenwerkingspotentieel wordt onvoldoende benut.
3. Het aanbod van alternatieve brandstoffen is beperkt omdat de vraag ernaar ontbreekt. Klimaatneutrale schepen moeten eerst gebouwd worden om die vraag te creëren.

Het oplossen van deze drie knelpunten is duur en kent risico's. Hierdoor kunnen private ondernemers geen financiering krijgen. Met een bijdrage uit het Nationaal Groeifonds kunnen de risico's gespreid en de kosten gedeeld worden zodat de transitie alsnog snel op gang kan komen.